

Сборник съдебна практика

Съединени дела C-688/15 и C-109/16

Производства, образувани по жалби Agnieška Anisimoviėnė и др.

(Преюдициални запитвания,
отправени от Lietuvos Aukščiausiasis Teismas)

„Преюдициално запитване — Схеми за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите — Директива 94/19/ЕО — Член 1, точка 1 — Депозити — Временни положения, произтичащи от обичайни банкови сделки — Директива 97/9/ЕО — Член 2, параграф 2, втора алинея — Парични средства, които инвестиционно предприятие дължи на инвеститор или които са собственост на такъв и то държи от негово име във връзка с инвестиционната дейност — Кредитна институция, емитент на прехвърлими ценни книжа — Парични средства, предоставени от частни лица за записване на бъдещи прехвърлими ценни книжа — Прилагане на Директива 2004/39/ЕО — Обявяване на посочената институция в неплатежоспособност преди издаването на съответните прехвърлими ценни книжа — Публично предприятие, което отговаря за схемите за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите — Възможност за позоваване на Директиви 94/19/ЕО и 97/9/ЕО срещу това предприятие“

Резюме — Решение на Съда (пети състав) от 22 март 2018 г.

1. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Пазари на финансови инструменти — Директива 2004/39 — Инвестиционни услуги или дейности — Изпълнение на поръчки от името на клиенти — Понятие — Сключване на договор за записване на финансови инструменти — Включване*

(член 4, параграф 1, точки 2 и 5 от Директива 2004/39 на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2006/31, и раздел А, точка 2 от приложение I към същата)

2. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Пазари на финансови инструменти — Директива 2004/39 — Инвестиционни услуги или дейности — Понятие — Сключване между кредитна институция и нейните клиенти на договори за записване на бъдещи прехвърлими ценни книжа — Включване — Кредитна институция, която е издател на ценните книжа — Липса на последици*

(член 4, параграф 1, точка 2 от Директива 2004/39 на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2006/31)

3. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Кредитни институции — Схеми за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите — Директиви 94/19 и 97/9 — Приложно поле — Вземания за паричните средства, които са предоставени от частноправни субекти на кредитна институция за*

записване на бъдещи прехвърлими ценни книжа, издадени от тази кредитна институция, и които се намират по сметка, открита на името на кредитната институция — Включване

(Директива 94/19 на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2009/14, и Директива 97/9 на Европейския парламент и на Съвета)

4. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Кредитни институции — Схеми за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите — Директиви 94/19 и 97/9 — Инструменти, които попадат едновременно в обхвата на двете директиви — Хипотеза, при която държава членка не е насочила даден тип вземане към схема съгласно едната от директивите — Избиране на приложимата схема от носителя на вземането*

(член 2, параграф 3 от Директива 94/19 на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2009/14, и член 2, параграф 3 от Директива 97/9 на Европейския парламент и на Съвета)

5. *Свобода на установяване — Свободно предоставяне на услуги — Кредитни институции — Схеми за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите — Директива 94/19 и Директива 97/9 — Публично предприятие, което отговаря за посочените схеми — Възможност за позоваване на директивите срещу това предприятие — Обхват*

(член 288, алинея трета ДФЕС, член 1, точка 1 от Директива 94/19 на Европейския парламент и на Съвета, изменена с Директива 2009/14, и член 1, точка 4 и член 2, параграф 2, втора алинея от Директива 97/9 на Европейския парламент и на Съвета)

1. Вж. текста на решението.

(вж. т. 62—64)

2. Вж. текста на решението.

(вж. т. 66—69)

3. Разпоредбите на Директива 97/9/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 3 март 1997 година относно схемите за обезщетение на инвеститорите, от една страна, и тези на Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 година относно схемите за гарантиране на депозити, изменена с Директива 2009/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г., от друга страна, трябва да се тълкуват в смисъл, че за вземанията за парични средства, с които са задължени сметки на частни лица в кредитна институция и са заверени сметки, открити на името на тази институция, във връзка със записването на бъдещи прехвърлими ценни книжа, които последната е трябвало да издаде, но в крайна сметка не е издала, тъй като е обявена в неплатежоспособност, е възможно да се приложат както схемите за обезщетяване на инвеститорите, предвидени от Директива 97/9, така и схемите за гарантиране на депозитите, предвидени от Директива 94/19.

(вж. т. 99; т. 1 от диспозитива)

4. Член 2, параграф 3 от Директива 97/9 трябва да се тълкува в смисъл, че когато за дадени вземания е възможно да се приложат както схемите за гарантиране на депозитите, предвидени от Директива 94/19, така и схемите за обезщетяване на инвеститорите, предвидени от Директива 97/9, и националният законодател не е насочил тези вземания към схема съгласно

едната или другата директива, сезираният със спора съд не може на основание на тази разпоредба сам да реши от коя схема да се ползват носителите на посочените вземания. В такъв случай обаче носителите на вземанията трябва да изберат да бъдат обезщетени по една от схемите, предвидени в националното право за транспониране на тези две директиви.

(вж. т. 105; т. 1 от диспозитива)

5. Член 1, точка 1 от Директива 94/19, изменена с Директива 2009/14, от една страна, и член 1, точка 4, както и член 2, параграф 2, втора алинея от Директива 97/9, от друга страна, трябва да се тълкуват в смисъл, че частноправните субекти могат да се позовават на тях пред националния съд в подкрепа на искания за обезщетение, насочени срещу публичното предприятие, което в държава членка отговаря за схемите за гарантиране на депозитите и обезщетяване на инвеститорите.

(вж. т. 111; т. 3 от диспозитива)